

Trim af Masthead-rig, - fx Monsun 31, HR312 m. fl.

Sættes masten på båden, - sæt da for- og agterstag, samt topvant løst.

Som udgangspunkt skal masten stå lodret både tværskibs og langskibs.

Har båden rulleforstag vil dette være tilpasset til en lodret mast. Forstaget sættes i forreste hul i stævnens røstjern.

Mål op om masten står lige tværskibs.

Stram agterstaget moderat.

Ved hjælp af et målebånd, som hales til tops i storsejlsfaldet, kan du måle afstanden til overkant af overvantenes røstjern. Juster overvantene så du har samme mål til begge sider uden at du strammer overvantene for hårdt. Står masten ikke lige i båden, vil du kunne mærke, at båden sejler forskelligt på hhv SB- og BB-halse. Når masten nu står lige tværskibs, begynder du at stramme ens i SB og BB side.

Undervantene skal stadig kun lige være sat uden at være så stramme, at de kan påvirke mastens evt krumning. Hvor hårdt du ønsker dine overvant er lidt afhængig af båd og rig. Det er svært at forklare hvor hårdt du bør sætte overvantene, men en måde kunne være, at du skal kunne trække vantet ca. 2 cm med din lillefinger inden du når din smertetærskel..... Når du senere får sejl på båden, så bør du stramme dine overvant så meget op, så de ikke kan stå og "slaske" når du sejler med moderat krængning. Under meget hård krængning vil de blive mere løse, hvilket er ok.

Undervant retter masten op

Nu strammes undervantene op. Start med de forreste, som sættes ens hårdt. Dette gøres ved at du lægger kinden til masten og flugter med dit ene øje op langs mastens hulkehle. Den skal være lige i tværskibs-retning. Dvs den må ikke krumme til en af siderne. Buer midten af masten ud til en af siderne, strammes det pågældende forreste undervant til den er lige. Det kan være nødvendigt at slække lidt på den anden sides undervant. Når masten er lige i tværskibs retning, strammes de forreste undervant ens i begge sider, indtil masten buer lidt frem (langskibs) på midten. Herefter strammes de bagerste undervant op. Kontroller løbende under opstamningen, ved at flugte op ad masten, om du trækker masten skæv. Når de agter undervant næsten har rettet den "for-krumning" op, som de forreste undervant havde lavet, er vi ved at have masten på plads. Stram nu agterstaget til den spænding du ønsker under sejlads (hvis ikke du har en aterstagsstrammer vil denne position være permanent), hvorved du vil se en svag krumning af masten. Det må ikke være ret meget, - 1-2 cm.

Sejl en tur og finjuster masten

Efter masten nu er strammet op, skal båden ligge et par dage, så skrog og rig "sætter" sig. Sejl derefter en tur med moderat krængning, - ca. 15-20 grader.

Er læ overvant løst, så det "slaske" under krængning, skal begge overvant strammes samme antal omgange.

Falder midten af masten (ved sallingen) ud i læen, når du kigger op langs masten, skal undervantene strammes lidt. Stram altid samme antal omgange i begge sider for at bibeholde masten midt i båden.

Agterstaget strammes efter behov. Jo strammere, jo mere lige vil forstaget blive og du vil kunne gå tættere til vinden. Men vurder selv hvor meget du bør stramme ud fra båden og riggens styrke og konstruktion.

Når du er tilfreds med trimmet, måler du afstanden mellem overvantenens terminaler og til overkant røstjern. Skriv målene om for SB og BB side til næste sæson.

Lås nu riggen med splitter og beskyt dem med tape (eller vantskruebeskyttere).

Sejltrim og sejlføring

Sæt altid faldet på sejlene så hårdt, at der ikke forekommer vandrette rynker eller folder. I frisk vind sættes faldet lidt hårdere. Storsejlet hales stramt langs bommen med udhalet. Kun i let vind slækkes det til lige før at der opstår lodrette folder.

Det er en stor hjælp at montere ticklers langs Genoa´ens forlig (en 20-25 cm lang uldtråd der monteres med lidt spilertape), samt i agterliget på storsejlets øverste sejlspind. (en lille stimmel spilerstof der tapes fast med spilertape).

Genoa´ens skødning findes ved at hale Genoa´en til bidevind. Sejl med sejlet "fyldt" (ingen bule i forliget) og luf langsomt op mod vinden. Læg mærke til, om forliget buler først ved toppen eller i bunden af Genoa´en. Lettest er det, hvis du har et sæt ticklers ca 1,5 m over dæk og et sæt ca 1,5 m fra toppen. Læg mærke til hvor den luv ticklers bliver urolig først (i toppen eller i bunden af Genoa´en).

Buler toppen først (eller bliver den øverste ticklers først urolig), skal skødeviseren frem, - og omvendt.

I let- og mellem-luft føres storsejlets vogn på løjgangen 5-20 cm til luv for midten. Hal skødet til det punkt, hvor tickles´en i storsejlet begynder at have tendens til at ville flyve ind bag ved agterliget. Du har halet for hårdt, hvis tickles´en opholder sig mest bag sejlet. Du har ikke halet nok, hvis du hele tiden kan se tickles´en.

Når vinden frisker, skal du køre 1-3 huller agter ud for at åbne Genoa´en i toppen. Ligeledes slægges storskødet lidt for at åbne toppen. (så du ser ticklers´en hele tiden, uden at toppen af sejlet blaftrer).

Krænger en HR mere end 20 grader, vil det kunne betale sig at rebe storsejlet. Generelt for masthead-riggede både (forstaget går til toppen af masten) er det en fordel, at rebe storsejlet før forsejlet skiftes/rebes. Her kan du med fordel både anvende 1. og 2. reb inden du ændre på genoa´en.

Har du rulle genoa vil du miste 5-10 grader i højden til vinden, når du begynder at rebe Genoa´en. Derfor er det en klar fordel at reducere storsejlet helt ned til 2. reb inden forsejlet rebes.

Reb ned i god tid. Det giver bedre fart, bedre højde, mindre tryk på roret og mere behagelig sejlads. Og gør du det i god tid under øgende vind, slipper du for at ligge med stor krængning og klatre rundt på dækket, og familien er mere tilfreds.

Er der spørgsmål til denne korte beskrivelse, er du altid velkommen til at kontakte mig på telef. 20 85 11 77.

Læs også : <http://www.seldenmast.com/files/1416926327/595-540-E.pdf>

God fornøjelse og god vind til alle.

Erik Sønderskov Jakobsen

HR352, "Doris" Nr. 637